

Seguretat Alimentària

Curs acadèmic 2019-20

Resum:

A Europa existeix una estricta legislació en temes de seguretat alimentària i agències oficials que velen per aconseguir el màxims nivells de seguretat. La gestió de riscos és un procés clau, que inclou un control a tots els nivells de la cadena alimentària (“des de la granja fins al consumidor”) i en tots els sectors de l’alimentació. D’aquesta manera es poden ponderar els potencials riscos, i seleccionar les mesures més adients per prevenir, reduir o eliminar els perills i protegir la salut del consumidor. L’etiquetat dels aliments és una eina molt important de comunicació entre els productors i els consumidors, i que permet als consumidors fer eleccions informades sobre els aliments que consumeixen, incloent aspectes de salut. Els coneixements científics en nutrició i salut estan en evolució contínua. Això es tradueix en noves opcions, com els nous aliments, i en noves tendències d’alimentació, com els aliments funcionals, que tenen com a objectiu millorar la salut de la població. Tots els aspectes relacionats amb els nous aliments i els aliments funcionals, a més de l’etiquetat dels seus efectes positius per la salut (al·legacions de salut), estan clarament regulats a nivell de la Unió Europea. A l’assignatura “Seguretat Alimentària”, s’estudiaran tots aquests aspectes que fan que la seguretat i la qualitat de la nostra alimentació estiguin garantides.

PROFESSORA: Dra. Paula Oliver Vara

Catedràtica d’universitat de l’àrea Bioquímica i Biologia Molecular

DIRECTORI:

Departament: Biologia Fonamental i Ciències de la Salut

Despatx: Q8

Edifici: Mateu Orfila

Tel.: 971172548

@: paula.oliver@uib.es

TUTORIES:

A convenir amb la professora

PROFESSORA: Dra. Mariona Palou March

Professora contractada doctora de l'àrea de Bioquímica i Biologia Molecular

Departament: Biologia Fonamental i Ciències de la Salut

Despatx: Q15

Edifici: Mateu Orfila

Tel.: 971172373

@: mariona.palou@uib.es

TUTORIES: A convenir amb professora

Durada: 12 hores. Del 13 de maig al 1 de juny de 2019.

Idioma: Català i castellà.

Objectius:

Donar a conèixer l'estat de seguretat i qualitat de l'alimentació a Europa. Presentar les principals entitats que garanteixen la seguretat i eficàcia del aliments. Entendre com es gestionen els riscos alimentaris: higiene, seguretat biològica, seguretat nutricional, i com es controlen les crisis alimentàries, amb exemples de les principals crisis ocorregudes a Europa. Conèixer les normes de l'etiquetat del aliments per garantir la seguretat i qualitat nutricional. Entendre el concepte de nous aliments i d'aliments funcionals, les seves implicacions per la salut de la població, així com les passes requerides per incorporar-los al mercat. Aquests objectius s'assoliran combinant classes teòriques amb activitats formatives que implicaran la participació activa dels estudiants. D'aquesta manera, l'alumnat desenvoluparà habilitats per treballar en equip, així com habilitats de raonament crític i de comunicació oral.

Continguts:

Tema 1. Agències de Seguretat Alimentària a Europa

Tema 2. Gestió de riscos. Crisis alimentàries i la seva gestió

Tema 3. Aliments i salut: reglament d'etiquetat d'aliments

Tema 4. Nous aliments i el seu control

Tema 5. Alimentació funcional: al·legacions nutricionals i de salut dels aliments

Activitats:

- Exemples emblemàtics de crisis alimentàries. Els alumnes, treballant en grups, seleccionaran una crisi alimentària, i prepararan una exposició que presentaran a classe. Cada exposició anirà seguida d'un col·loqui-debat del tema tractat, amb la participació del professorat i l'alumnat.

- Interpretació d'etiquetes d'aliments: casos pràctics. Els alumnes recopilaran etiquetes d'aliments de consum quotidià. Treballant en grups, s'identificaran els diferents tipus de missatges: contingut nutricional, al·legacions nutricionals i de salut, per posar en pràctica els coneixements adquirits durant les classes teòriques.

Criteris d'avaluació:

- Assistència a les sessions presencials (12 hores lectives): 70% de la nota final
- Preparació i defensa dels treballs grupals, participació activa en les activitats i implicació a l'assignatura: 30% de la nota final

Bibliografia de referència:

- Plana web de la Autoritat Europea de Seguretat Alimentària i Nutrició (EFSA)
<http://www.efsa.europa.eu/>
- Plana web de la Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició (AESAN)
http://www.aecosan.msssi.gob.es/AECOSAN/web/home/aecosan_inicio.htm

Breu currículum:

Dra. PAULA OLIVER VARA

Doctora en Bioquímica amb menció europea. Catedràtica de Bioquímica i Biologia Molecular a la UIB. Co-investigadora principal el grup de recerca Nutrigenòmica i Obesitat del CIBEROBN. El seu principal tema d'investigació és l'estudi de marcadors moleculars primers de l'efecte de la dieta i dels seus components sobre el metabolisme i la salut, per tal d'establir estratègies de prevenció. Autora de més de 50

articles d'investigació en revistes internacionals, de 2 llibres sobre nutrició, i de 5 capítols de llibre (3 internacionals). Autora de 4 patents (2 amb extensió internacional) relacionades amb l'alimentació i la salut. Ha presentat més de 150 comunicacions en congressos nacionals i internacionals. Ha participat com a investigadora en més de 40 projectes finançats pel Govern espanyol, la Unió Europea, i altres organismes públics i privats. Fou co-representant espanyola del projecte europeu DIABAT, finançat per la Unió Europea. Ha realitzat estàncies de formació investigadora en diverses institucions europees. Àmplia experiència docent universitària impartint assignatures del àrea de coneixement Bioquímica i Biologia Molecular (des de 2000); també ha impartit docència internacional com a professora convidada.

Dra. MARIONA PALOU MARCH

Doctora en Bioquímica amb menció europea. Professora contractada doctora de Bioquímica i Biologia Molecular i membre del grup de recerca Nutrigenòmica i Obesitat de la UIB. A més, col·labora amb l'empresa Alimentómica SL en un acord d'assessorament científic. Les seves principals línies de recerca es centren en l'estudi de l'obesitat i la programació perinatal de la futura salut metabòlica, així com en el paper de la leptina i altres components de la llet materna en la prevenció de l'obesitat i malalties relacionades. Autora de més de 30 articles d'investigació en revistes internacionals, un capítol de llibre i 3 patents. Ha presentat més de 80 comunicacions en congressos/reunions científiques nacionals i internacionals. Ha participat com a investigadora en 11 projectes d'investigació competitiu finançats pel Govern Espanyol i per la Unió Europea. Ha co-tutoritzat 8 treballs de fi de màster i està co-dirigint 3 tesis doctorals industrials amb l'empresa Alimentómica SL. Així mateix, imparteix docència a la UIB als Graus de Biologia, Bioquímica i Infermeria, al màster de Nutrigenòmica i Nutrició Personalitzada, i a cursos de la UOM. A més, ha format part del comitè organitzador de diversos seminaris d'estiu i simposis nacionals i internacionals.